

Sygnatura akt XII C 921/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 13 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Musielak

Protokolant: p.o. stażysty Anita Grześkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy

z powództwa L. (...) z siedzibą w K.

przeciwko K. W.

- o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda **kwotę 82.400,05 zł (osiemdziesiąt dwa tysiące czterysta zł pięć gr)** wraz z odsetkami umownymi wynoszącymi równowartość czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia 13 października 2016 r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 548,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.417,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Jacek Musielak

UZASADNIENIE

Powód L. (...) z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. W. kwoty 82.400 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu.

Na dochodzoną przez powoda kwotę składają się:

- należność główna w kwocie 62.165,92 zł,
- odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela w kwocie 4.529,87 zł,
- odsetki karne za opóźnienie w spłacie zobowiązania naliczone przez pierwotnego wierzyciela w kwocie 12.212,75 zł,
- odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, jednak nie wyższej, niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie liczone od dnia 22 marca 2016r. do dnia 12 października 2016r. w kwocie 3.491,51 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 kwietnia 2017r. w sprawie XII Nc 94/17 referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz powoda całą żadaną pozwem kwotę. (k.84)

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. (k. 91-93)

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany przyznał, że nie wywiązał się ze swojego zobowiązania wobec wierzyciela Banku (...) S.A. wynikającego z umowy kredytowej. Dalej pozwany podał, że na wniosek Banku (...) S.A. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu Wydział II Cywilny z dnia 15 września 2015r. w sprawie II Co 4094/15, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w Toruniu M. G. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu (KM 21238/15). Pozwany podniósł, że skoro toczyło się przeciwko niemu postępowanie sądowe, które zostało zakończone prawomocnie zasądzeniem na rzecz pierwotnego wierzyciela (Banku) kwoty wynikającej z umowy kredytowej, to postępowanie w sprawie niniejszej nie może się toczyć, gdyż prowadziłoby to do powstania dwóch tytułów wykonawczych dotyczących tego samego roszczenia. W przekonaniu pozwanego w sprawie niniejszej zachodzi powaga rzeczy osądzonej, co uzasadnia odrzucenie pozwu.

Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował wartość roszczenia, podając, iż powód nie udokumentował jego wysokości, nie udowadniając faktycznej wysokości zadłużenia, wysokości poszczególnych rat, terminów ich zapłaty, a także kwot już wpłaconych przez powoda. Pozwany podniósł, że wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia jest zawyżona, albowiem doszło do częściowej spłaty zobowiązania. Pozwany przez około dwa lata spłacał raty po około 1.400 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 stycznia 2013r. pozwany K. W. zawarła z Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowę kredytu gotówkowego nr (...), na mocy której pozwany uzyskał kwotę 70.457,70 zł, zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie. Jednocześnie pozwany poddał się egzekucji bankowej na podstawie art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo Bankowe w związku z udzieleniem ww. kredytu.

Zgodnie z § 3 umowy kredytu gotówkowego wysokość odsetek umownych ustalono następująco:

„ 1. Od udostępnionego kredytu Bank pobiera odsetki według stawki stałej. Oprocentowanie kredytu wynosi 12,99% w stosunku rocznym (...).

2. W przypadku, gdy oprocentowanie określone w ust. 1 przekroczy czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, Bank zastosuje oprocentowanie równe czterokrotności stopy kredytu lombardowego.”

§ 4 ust. 3 umowy kredytu gotówkowego stanowił:

„Całkowita kwota do zapłaty na dzień zawarcia niniejszej umowy wynosi 113.827,97 zł. Na całkowitą kwotę do zapłaty składają się:

1) Całkowita kwota kredytu 70.457,70 zł, w tym prowizja z tytułu udzielenia kredytu w kwocie 1.409,15 zł, oraz opłata z tytułu ubezpieczeń w kwocie 10.211,70 zł,

2) Całkowity koszt kredytu 43.340,25 zł, w tym:

a) prowizja z tytułu udzielonego kredytu, która została uwzględniona w całkowitej kwocie kredytu,

b) odsetki od kredytu w kwocie 31.749,40 zł,

c) koszty ustanowienia zabezpieczeń w kwocie 0,00 zł,

d) koszty usług dodatkowych (...).”

Stosownie do treści § 9 ust. 1 ww. umowy: „Oprocentowanie należności przeterminowanych równe jest czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Na dzień zawarcia niniejszej umowy powyższe oprocentowanie wynosi 23,00% w stosunku rocznym”.

Dowód: umowa kredytu nr (...) z dnia 3 stycznia 2013r. – k. 74-76.

Stopa kredytu lombardowego NBP wynosiła:

- 4,00 od dnia 4 lipca 2013r.,
- 3,00 od dnia 9 października 2014r.,
- 2,50 od dnia 5 marca 2015r.,

Okoliczności znane Sądowi z urzędu.

Wobec niewywiązania się przez pozwanego z zobowiązania umowa została postawiona przez Bank (...) S.A. z siedzibą we W. w stan natychmiastowej wykonalności.

Dnia 31 lipca 2014r Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na kwotę 66.695,79 zł (należność główna), na którą składały się kapitał w kwocie 62.165,92 zł i odsetki umowne w kwocie 4.529,87 zł liczone za okres od dnia 2 lutego 2014r. do dnia 30 lipca 2014r., a także 50 zł (koszty i upomnienia).

Postanowieniem z dnia 15 września 2015r. referendarz sądowy w S. (...) w sprawie II Co 4094/15 nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 31 lipca 2014r. nr (...) – k. 77, postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie II Co 4094/15 z dnia 15 września 2015r. – k. 78.

Na wniosek Banku (...) S.A. na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem S. (...) Wydział II Cywilny z dnia 15 września 2015r. w sprawie II Co 4094/15, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w Toruniu M. G. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu (KM 21238/15).

Postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Toruniu M. G. z dnia 25 czerwca 2016r. w sprawie KM 21238/15 postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Toruniu M. G. z dnia 25 czerwca 2016r. w sprawie KM 21238/15 – k. 109.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 21 marca 2016r. zawartej pomiędzy L. I Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. a Bank (...) S.A. z siedzibą we W. powód nabył wierzytelność wobec pozwanego z tytułu opisanego na wstępie kredytu.

Bank poinformował pozwanego o przelewie wierzytelności w piśmie.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 21 marca 2016 r. – k. 25-48, oświadczenie (...) Bank S.A. z dnia 21 kwietnia 2015r. – k. 56, zawiadomienie o zbyciu wierzytelności – k. 80.

Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 79.445,95 zł, na którą składały się:

- należność główna w kwocie 62.165,92 zł,
- odsetki w kwocie 17.032,16 zł,

- pozostałe należności w kwocie 247,87 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty – k. 79.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dokumentach przedstawionych przez strony. Sąd w całości dał wiarę dokumentom przedstawionym przez strony w oryginałach lub kopiach w toku niniejszego postępowania. Jeśli chodzi o dokumenty skopiowane, to wobec faktu, że strony nie przeczyły, że kopie te wiernie odzwierciedlają treść oryginałów Sąd nie znalazł podstaw, aby nakładać obowiązek przedkładania przedmiotowych dokumentów w oryginałach. W efekcie tak przedstawione środki dowodowe na zasadzie art. 309 kpc w zw.z art. 245 kpc miały pełną moc dowodową w tym postępowaniu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne było to, że powód zawarła umowę kredytu gotówkowego z Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W., z której się nie wywiązał. W związku z tym posiadał on zadłużenie względem tego banku, co stało się powodem wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, wystąpienia przez bank z wnioskiem o zaopatrzenie bankowego tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności do sądu, a następnie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu.

Powód wykazał w toku procesu, że nabył wierzytelność od Banku (...) S.A. z siedzibą we W. na podstawie umowy przelewu. Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W myśl art. 511 k.c. jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony. W myśl art. 515 k.c. jeżeli dłużnik, który otrzymał o przelewie pisemne zawiadomienie pochodzące od zbywcy, spełnił świadczenie do rąk nabywcy wierzytelności, zbywca może powołać się wobec dłużnika na nieważność przelewu albo na zarzuty wynikające z jego podstawy prawnej tylko wtedy, gdy w chwili spełnienia świadczenia były one dłużnikowi wiadome. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a nabywcą wierzytelności.

Na skutek przelewu wierzytelności doszło do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie. Na podstawie załączonych do pozwu dokumentów (umowa przelewu wierzytelności z dnia 21 marca 2016r. – k. 25-48, oświadczenie (...) Bank S.A. z dnia 21 kwietnia 2015r. – k. 56, zawiadomienie o zbyciu wierzytelności – k. 80) powód wykazał dokonanie skutecznego przelewu wierzytelności pomiędzy kredytobiorcą powoda a nim. Stosownie do ciążącego na nim na mocy art. 6 k.c. za pomocą umowy przelewu wierzytelności z dnia 21 marca 2016r. zawartej pomiędzy powodem a Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. powód wykazał, że nabył wierzytelność wobec pozwanego z tytułu opisanego na wstępie kredytu. Następnie bank poinformował pozwanego o przelewie wierzytelności (k. 80). Z powyższego wynika zatem, że znajdujące się w aktach sprawy dokumenty potwierdzają w myśl art. 511 k.c., że do zawarcia umowy doszło. Nadto zostało przedłożone przez powoda wystawione przez powoda wezwanie pozwanego do zapłaty (k. 79). Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zgoda dłużnika na dokonanie przez bank przelewu wierzytelności nie była wymagana, co wynika już z samego brzmienia art. 509 k.c. W umowie kredytowej strony nie zawarły żadnego zastrzeżenia w tym zakresie, a fundusze sekurytyzacyjne są podmiotami uprawnionymi do nabywania wierzytelności od banków na mocy art. 92 a pkt 1 ustawy prawo bankowe.

Powyższe dowodzi zatem, iż doszło do skutecznego przeniesienia uprawnień na powoda, wobec czego może on dochodzić kwoty wierzytelności z tytułu umowy kredytu.

Pozwany podniósł zarzut powagi rzeczy osądzonej, domagając się odrzucenia pozwu. W tej kwestii Sąd zważył, że w przedmiotowym stanie faktycznym roszczenie objęte bankowym tytułem egzekucyjnym zostało przeniesione na powoda w drodze umowy cesji. W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem, w przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r., nr 6, poz. 98, z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC z 2007 r., nr 1, poz. 4, z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c, a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c, musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Powyższe prowadzi zatem do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej i brak jest podstaw do odrzucenia pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Pozwany podniósł zarzut nie wykazania przez powoda wysokości dochodzonego pozwem roszczenia.

Ponadto, nie kwestionując faktu istnienia wierzytelności banku, jak również samej umowy cesji, podniósł zarzut częściowego spełnienia świadczenia, nie podając i nie udowadniając jednocześnie dokładnej kwoty spłaconego części zobowiązania. Pozwany nie był w stanie nawet szacunkowo podać, jaką kwotę zobowiązania spłacił.

Z postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w T. M. G. z dnia 25 czerwca 2016r. w sprawie KM 21238/15 wynika, że prowadzone z wniosku Banku (...) S.A. z siedzibą we W. wobec pozwanego postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji; od pozwanego nie udało się wyegzekwować żadnych kwot.

Sąd doszedł do wniosku, że powód wykazał także wysokość swojego roszczenia, która wynika z przedstawionych przez niego dokumentów, w tym w szczególności z załącznika do umowy przelewu wierzytelności (k. 43 v.) oraz bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez pierwotnego wierzyciela pozwanego (k. 79), a także treści samej umowy kredytu gotówkowego nr (...) (k. 74-76).

Jak wynika z umowy kredytu gotówkowego całkowita wysokość zobowiązania pozwanego z tytułu udzielonego mu kredytu wynosiła 113.827,97 zł. Nawet jeżeli pozwany dokonywał spłat przez dwa lata (24 m-ce) po około 1.400 zł miesięcznie, to mógł spłacić kwotę 33.600 zł (24 x 1.400 zł). Kwota jego zobowiązania zmalałaby zatem do wysokości 80.227,97 zł.

Istotnym dowodem na okoliczność wysokości roszczenia powoda był bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), opiewający na kwotę 66.695,79 zł, obejmującą roszczenie główne w kwocie 62.165,92 zł oraz odsetki umowne w kwocie 4.529,87 zł liczone za okres od dnia 2 lutego 2014r. do dnia 30 lipca 2014r.

Wysokość odsetek umownych wynika z § 3 umowy kredytu gotówkowego. Nie mogły one przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego. Stopa kredyt lombardowego NBP wynosiła: 4,00 od dnia 4 lipca 2013r., 3,00 od dnia 9 października 2014r., 2,50 od dnia 5 marca 2015r. Wysokość odsetek umownych naliczanych przez bank nie przekroczyła zatem wskazanych w umowie wartości, ani maksymalnych odsetek za opóźnienie wynikających z ustawy (art. 481 § 2¹ i 2² k.p.c.).

Wobec tego, że pozwany pozostawał w zwłoce z zapłatą kredytu, zgodnie z § 9 umowy kredytowej, zostały naliczone odsetki karne w łącznej kwocie 12.212,75 zł. Ponadto za okres od dnia 22 marca 2016r. (dzień po zawarciu umowy

przelewu wierzytelności) do dnia 12 października 2016r. (wniesienie powództwa w niniejszej sprawie) powód naliczył odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego w łącznej kwocie 3.491,51 zł. Powyższe należności znacznie powiększyły zobowiązanie pozwanego. Pozwany przyznał, że pozostawał w zwłoce ze spłatą swoich zobowiązań wobec pierwotnego wierzyciela.

Powyższe prowadzi do wniosku, że powód za pomocą dokumentów załączonych do pozwu w niniejszej sprawie wykazał wysokość swojego roszczenia, natomiast pozwany, kwestionując rozmiar swojego zobowiązania nie powołał okoliczności wskazujących na to, iż w istocie przedstawia ono inną wartość. Ciężar dowodu w tym zakresie, stosownie do art. 6 k.c., spoczywał na pozwanym. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów kwestionujących wysokość żądania powoda.

Jak wynika z art. 476 zd.1 k.c., dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Zgodnie zaś z art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie stopa odsetek wynikała z umowy i wynosi równowartość czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Sąd zasądził odsetki od dnia wniesienia powództwa (13 października 2016r.). W niniejszej sprawie, skoro należność nie została uiszczona, od dnia wytoczenia powództwa, tj. 13 października 2016 r. powód domagał się obok roszczenia głównego wraz z odsetkami umownymi i karnymi, również dalszych odsetek umownych. Mając na uwadze wyżej przytoczone przepisy, Sąd uznał roszczenie powoda w tym zakresie za uzasadnione i rozstrzygnął zgodnie z żądaniem powoda.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu znajduje uzasadnienie w [art. 98 kpc](#). Sąd obciążył kosztami w całości pozwanego jako stronę przegrywającą sprawę w całości, zasądzając od niego na rzecz powoda kwotę 9.548,30 zł, na którą składają się 4.121 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 10,30 zł tytułem prowizji powoda oraz kwota 5.417 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda.

SSO Jacek Musielak